

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

SDK Peut

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 5 juli 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 14 mei 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf De Peut. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

Wij hebben gezien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Zij werken op een gestructureerde manier met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Zij gebruiken voortdurend veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden ook goed bij hoe het met een peuter gaat. Zij zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen zij de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep is prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: SDK

L RK-nummer: 209616040

Totaal aantal doelgroepeuters: 6

Daarnaast zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie wij spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding maakt jaarlijks samen met het team een plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De leiding van het kinderdagverblijf brengt nog niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Hier kan de leiding nog doelen voor formuleren. Ook kan het werken aan de verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie concreter.

Ten slotte kunnen de leiding en de pedagogisch medewerkers ouders meer betrekken bij de kwaliteit van het kinderdagverblijf. Zo vragen zij bijvoorbeeld niet aan de ouders of ze tevreden zijn over de pedagogisch medewerkers en wat ze van de thema's en activiteiten vinden.

Vervolg

Wij sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderopvang De Peut.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Wij hebben observaties uitgevoerd tijdens de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderopvang De Peut.

Conclusie

Omdat vijf van de acht onderzochte standaarden als 'goed' en de overige drie als 'voldoende' zijn beoordeeld, waarden wij de kwaliteit van de voorschoolse educatie als 'goed'.

Context

Kinderopvang De Peut is gehuisvest in een wijkgebouw en maakt daarmee deel uit van de wijk. De peuters hebben een gevarieerde achtergrond: van kinderen met een voorsprong tot kinderen die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn of een ontwikkelingsachterstand hebben op een ander gebied. Veelal komen de peuters naar De Peut, omdat er goede reclame voor wordt gemaakt.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 28 juni 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn geen afspraken gemaakt voor vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderopvang De Peut.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod			<i>R</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>R</i>
OP3 Pedagogisch-educatief handelen			<i>R</i>
OP6 Samenwerking			<i>R</i>

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarden wij als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Wij constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht en planmatig werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien wij dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Wij waarden het aanbod als goed, omdat de pedagogisch medewerkers erin slagen om voor elke peuter een passend aanbod te bepalen. Zo mogen peuters die een voorsprong hebben, rekenen op een extra uitdagend aanbod. Hier hebben wij mooie voorbeelden van gezien tijdens het onderzoek.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden we als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Zij gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters,

evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben wij gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders. Wij waarderen de standaard Zicht op ontwikkeling als goed, omdat De Peut een sluitend systeem van zorg hanteert. Naast de observaties van de pedagogisch medewerkers kan er een beroep gedaan worden op de orthopedagoog van de stichting. Zo nodig kunnen zogenoemde individuele kindbegeleiders worden ingezet, die kortdurende interventies plegen, gericht op specifieke problematiek.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben wij het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard Pedagogisch-educatief handelen waarderen wij als 'goed'.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

Wij waarderen het pedagogisch-educatief handelen als 'goed', omdat wij hebben gezien dat de pedagogisch medewerkers er alles aan doen om een veilige, plezierige omgeving te creëren die gericht op spelend leren en ontdekken. Zij houden beiden goed overzicht, zien snel als een peuter 'verloren loopt' en betrekken alle peuters bij de spelactiviteiten.

OP6. Samenwerking

De standaard Samenwerking waarderen we als 'goed'.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven zij ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Wij waarderen de samenwerking als goed, omdat de stichting voortdurend (externe) samenwerking zoekt om steeds beter voorschoolse educatie aan te kunnen bieden. Goede voorbeelden hiervan zijn de scholing met betrekking tot tweede taalverwerving en de samenwerking met de Universiteit van Utrecht.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie

K

V

G

OR1 Ontwikkelingsresultaten

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard Ontwikkelingsresultaten waarderen we als 'voldoende'.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Op De Peut wil men werken met de SLO-tussendoelen. Dit vraagt nog wel om een nadere uitwerking en concretisering.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur			●
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarderen we als 'voldoende'.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat zij met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Het locatieplan, waarmee de kwaliteit in kaart wordt gebracht, momenteel niet up-to-date vanwege een wisseling in de bezetting. Wij vinden ook dat de doelen die opgenomen zijn in het locatieplan ook gericht en concreter omschreven kunnen worden.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarderen we als 'goed'.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse

educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. Wij constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Wij waarderen de kwaliteitscultuur als 'goed', omdat uit de gesprekken blijkt dat er volop mogelijkheden worden geboden én aangegrepen voor verdere professionalisering en deskundigheidsbevordering. De pedagogisch medewerkers ervaren een zekere mate van vrijheid in de keuzes die zij (mogen) maken voor De Peut. Dit is een gezonde basis om samen steeds beter te worden.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als 'voldoende'.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Zo kunnen ouders actief bevraagd worden over hoe zij de kwaliteit van De Peut ervaren. Dit gebeurt nu alleen tijdens het zogenoemde exit-gesprek als hun kind naar de basisschool gaat.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Wij hebben het rapport van de onderwijsinspecteur met plezier en belangstelling gelezen. Wij zijn er trots op dat wij op de onderdelen aanbod, zicht op ontwikkeling, pedagogisch-educatief handelen, samenwerking en kwaliteitscultuur een 'goed' krijgen. Hiermee wordt de totale kwaliteit van de Peut als goed beoordeeld. Het is voor de pedagogisch medewerkers en de organisatie erachter een enorme opsteker als zij hun inspanningen op deze manier beloond zien worden, maar wat nog belangrijker is: onze peuters krijgen een kwalitatief hoogwaardig aanbod waarmee hun kansen op een succesvolle schoolcarrière omhoog gaan. Dit is waar we het uiteindelijk voor doen.

Het rapport helpt ons daarnaast om kritisch te zijn en blijven op ons eigen handelen. Wij gaan verder werken aan de punten waarop we nu een voldoende scoren. Hier hebben we inmiddels een begin mee gemaakt. Zo werken wij aan een verbetering van onze observatiesystemen waarbij de SLO-tussendoelen beter in beeld komen. Zodra dit is gerealiseerd, hebben we ook de mogelijkheid om de praktijk beter te richten op de geformuleerde doelen. Het locatieplan wordt herzien en aangepast. Voor het meten van oudertevredenheid bekijken wij de mogelijkheden om ouders actiever te bevragen op punt van tevredenheid over de kwaliteit.

Het rapport onderschrijven we dus geheel en het bevestigt ons eigen oordeel dat onze inzet voor kwaliteit resultaat heeft en dat we daarmee door moeten gaan.